

[Boeck-Hansen.]

mer skal importere, maa de henvende sig til Statens Valutacentral, og naar de skal eksportere, maa de ogsaa søge Statsmagtens Hjælp; naar de skal bruge Samfundets Banner, ja, saa bruger de dem, men det er rigtigt nok Skatteyderne, der betaler Under-skuddet. Og hvis der svindles inden for disse Erhvervsgrene, eller der gøres dem Uret, maa de søge ind under Samfundets Retsvæsen, og naar Danmarks Neutralitet skal værnes, sker det jo lige saa godt for dem som for andre erhvervsdrivende.

Derfor synes jeg, det er rigtigt, at disse Erhverv i det mindste nu kommer til at bære lige med andre Erhvervsformer og være med til at betale, hvad Samfundets Goder koster. For vel er der fri Foreningsret her i Landet, men dette betyder ingenting, at der er Skattefrihed; der er jo ogsaa fri Næring, men det betyder ikke, at de næringsdrivende er fri for at betale Skat. Den hidtil værende Skattefrihed for kooperative Foretagender har foraarsaget, at de ligger inde med kolossale Formuer.

Det er vist ikke saa meget, Skatten vil indbringe, vil man sige. Ja, det kan man nu overhovedet ikke tale om, før man har set de Skattelove, hvorefter der skulde betales Skat; men hvis de kooperative Erhverv ikke har samme Skatteevne som de frie Erhverv paa den tilsvarende Omsætning, saa er det i og for sig ikke nogen god Form for Erhverv, saa maa man sige, at de undergraver Samfundets Økonomi ved at nedsætte Skatteevnen gennem denne nyere Form for Erhverv. Men hvis man virkelig søger efter deres Skatteevne og saa paa demokratisk Vis tager Skatten, hvor Skatteevnen er, tror jeg, den højtærede Finansminister vil faa Glæde af sin Undersøgelse, saa vil der der være noget, som kan lette den store Skattebyrde, man nu nødvendigvis maa lægge paa den øvrige Befolknings Skuldre.

Disse kooperative Erhverv har samlet Formue paa flere Hundrede Millioner Kroner, der hidtil ikke har været beskattet; det er under den Synsvinkel, man maa se paa dette, for saa længe deres meget store Omsætning ikke bærer de samme Byrder som de private Virksomheder, saa længe opretholder man et Skattely, og det er jo ikke den nuværende Regerings Mening, at der skal opretholdes Skattely.

Forleden talte den ærede Formand for det socialistiske Parti — ja, om Forladelse, jeg forkortede Partiets Navn, det hedder Det nationalsocialistiske Parti, men man forkorter for øvrigt ogsaa vort Partis Navn en Gang

imellem og siger det konservative Parti, skønt det hedder Det konservative Folkeparti — men altsaa, det ærede Medlem Hr. Frits Clausen ivrede stærkt imod Overbudspolitik. Det forekom mig, at det ærede Medlem smagte paa dette Ord, som om det var en Skrubtudse; det ærede Medlem nærede en vis Aversion mod alt, hvad der kunde smage af Overbudspolitik. Jeg kom da i Tanker om, at det ærede Medlem engang i Forsommeren fra dette Sted foreslog, at man skulde forbyde de kooperative Foreninger, og det er jo klart, at naar Det konservative Folkeparti vilde beskattede kooperative Foreninger, saa maatte man fra den Side byde over og sige: Vi vil have dem forbudt.

Jeg er nu ikke sikker paa, at man kunde gøre dette, selv om det ærede Medlem altsaa vilde føle sig tilfreds med, at det skete. Det kan være, at det ærede Medlem har overset, at der er fri Foreningsret her i Landet, og jeg gad for øvrigt ogsaa se det Menneske, der vilde have gennemført et Forbud mod Andelsmejerier og mod Andelsslagterier. Jeg tror ikke, det lod sig gøre. Men at foreslaa, hvad man ved ikke lader sig gøre, hvad man paa Forhaand slet ikke turde foreslaa, hvis man havde Ansvaret, det kalder jeg for Overbudspolitik.

Nu ved vi jo godt, at det ærede Medlem Hr. Frits Clausen er en god dansk Mand; til Overflod har vi ogsaa hørt det ærede Medlem Hr. Jens Møller sige, at det ærede Medlem Hr. Frits Clausen var en god dansk Mand i sin Ungdom, og jeg er ganske enig i, at man skal holde fast ved sin Ungdoms Idealer, særlig naar der er Tale om det nationale Sindelag, og jeg tvivler ikke et Øjeblik om, at det har det ærede Medlem gjort. Derimod tvivler jeg noget om det ærede Medlems Aversion mod Overbudspolitik; jeg har ikke den rigtige Tiltro til den stærke Forargelse over for den.

Selvfølgelig skal man have Lov til at vælge den Form for Erhverv, man nu foretrækker; men hvad enten det nu er den ene eller den anden Form, saa maa de bære de Byrder, der nu engang skal bæres, og de maa bære dem efter den Evne, de har til at bære. I dette Øjeblik er der Brug for friske Kræfter; med Hensyn til at bære Skatter har jo Kooperationen friske Kræfter, og jeg tror, Samfundet burde tage disse friske Kræfter i Brug snart.

Juul: Det er gentagne Gange, siden Krigen begyndte, blevet sagt, ogsaa her i Folketingssalen, at nu gælder det at vise Samfundssind, og det vil jo sige noget lignende som, at den enkelte Borger maa